

Z českých mlýnů

HUMORISTY KARLA TĚMY.

Jak si pan správce počítal na lososa.

Pan otec Vrbenský jako ta vrba. Ať jej dřeli jak dřeli, pořád veselý a pořád při míze.

"Čerchmana platno natíkat!" těšil mluče, když spustili lamenoto na ty těžké platy a roboty, — "ze všech trampot nesemelem ani hrát zadiny." Závědli mu a hřkávali: "Ah což vám!"

A zatím být v jeho kůži! Mít od takové milostivé vrchnosti, jako byla Vrbenská, najatý mlýn, to si člověk popad. Síněle na střechnu neskytli, ale za to pořad něco chtěli. Tu štikou, tu ouhofo, tu na pile panu správci zdarma prken nafezat, o každých svátcích... darmo mluvit: tu aby ubohá mlynářka byla krmila a pekla jen pro ty milostivé huby od pana správce až do pana France, od šafáře až do poklasného. I těm se všem musilo smílit a ještě přidat na pytel mírka, sice nebylo s nimi k obstání. "Ale houbec, jakáž porada," těšil pan otec dopálenou pažmámu, "kdy pak v Čechách byla o psotu nouze?"

Přec ale bývaly chvíle, kdy mu praskala ta trpělivost jako staré plátýnko — a kdy s ním nebývalo řeči.

To takhle po žních, kdy se nahrnulo nejvíc mletí a milostivá vrchnost vzpomněla — plavit dříví. Tehdy mival do opravdy písku na tři facky. "Čert aby do toho hospodářství," klíval potom — "když už musejí mladí milostpáni takové dluhy sekat a když už se musejí k vůli nim lesy tak mrskat, což pak se to musí dít justament, zrovna když mám mletí? Člověk čeká na ten trochu živobytí celý boží rok a tu máš, když přijde čas, kdy bych si mohl trochu pomoci — hahou: panské vory jedou a ty, mlynáři zaraž a otvíraj jim vrata v jezu celý den dokořán a koukej se na to, jak ti ta poslední trocha vody utká!"

Říkal to bez obalu panu správci do očí, psal supliky panu hraběti: nic naplat. Za jednoho pachtyře deset prý, zněla pokaždé milostivá odpověď. Žid z Tuklat prý se na ten mlejn jen třese.

Tak to šlo několik let. Jednou ale uhodil suchý rok a tentokrát se pan otec zařek, že vory nepustí a nepustí, dokud nebude mít semleto, ať z toho pojde co pojde.

"Dobře, dobře, vyfídíme," posmívala se mu mlynářka — "ty mi tak podle toho zrovna vypadáš, někomu stěblo na přič položit."

Ale dočkala se. Skutečně jak se obával, stalo se zas. Zrovna když bylo nejpěkněji ve mlejnici, samý pytel a samá buclatá mlečka přijde aviso: "Vyhradit vrata, pojede dnes 5 prámů!"

"Dnes?" začervenal se zlostí pan otec, "na to se podíváme!"

A hned se hodil do svátečního kalmuku, narazil si poděbradku, vzal španělku a stupal k zámku na pana správce.

"Milostpane!" spustí veselé ale rázné: "chcete prý na mne dnes spustit zase vory?"

"Spustíme, pantáto, spustíme." "A nemohlo by to počat ani den?"

"Není možno, přišla štafeta od direktora z Prahy, že tam musí být dříví do pondělka na place."

"Hm, to je škoda!" drbal se pan otec mrzutě za levým uchem: "tak jsem se těšil zrovna na lososa a tím bude všechno zkaženo."

Pan správce, mlsný jako všichni páni správci, jak zaslech o lososu, stříhl ušima a vyvalil oči: "Cože, losos že vám přišel?"

"A panečku, ne jeden. To je na ně podivná, jak se házejí přes jez. Už asi čtvrtého pozorujem a proto jsme na ně políkli. To je věru zvláštní zvíře. Chce se dostat proti proudu a skáče tak dlouho na jez jako veverka, až se přemrští. Kdyby takhle člověk měl flintu a mohl si na ně vystřelit to by byla legrace za všechny honby."

Panu správci už dělaly se sliny v ústech a mlčky před očima. "Co pravíte: že by se dali střílet?"

"Inu bodejt' nedali; vždyť se třeba desetkrát vymrští na sáh nad vodu, než přeltnou jez. Ale jak přijedou vory a jak jedenkrát vyhradí, je po všem."

Pan správce byl jako vyměněný. "No, když je to takové," začal veselé, "to přestává všechno, to musíme na ty lososy podívat!"

A hned šlo aviso k plavcům, že nepojedou až pozejtří.

"Zaplat' Pánbůh," mnul si pan otec ruce, "to by se bylo povedlo; ale teď jen kde těch lososů se nabrat? Správce přijde a bude je chtít střílet."

Stárek — povedená kopa — chystal se za břicho nad tou historií.

"No, nic se nesměj, stárku, to stojí za přemýšlení. Správce není tak hloupý, jak vypadá, to nejde jen tak říci mu: "už jsou ty tam."

"Buďte bez starosti, to si už vezmu na sebe" — máchnul pojednou stárek rukou, ale živou mocí nechtěl s barvou ven. "Nebojte se," těšil jen stále, "já už to nějak pořídím. Chyťme lososa, ale až zejtra ráno."

"Nuže vem to nešť!" pomyslíl si konečně pan otec, "když si to bere ten kujón na sebe, ať se z toho vytáhne" — a vital odpoledne pana správce s flintou "jako do mlejna." Jen že ho nevedl na koláče, nýbrž na jez.

"Pane na nebi! a to se mám strachat po těch skluzkých trámec do prostřed jez?"

"To jinak, milosti, nejde," počoval stárek. "Račte se mne jen držet, jez je suchý jako mlat." A vedl tetelícího se pana správce s flintou konečně až do prostřed jez. "Tak, zde si račte pohovět, ale jen pěkně zticha, jako na čekání, ne sebou moc hýbat. Takový losos je po čertech chytré zvíře."

"Ani kouřit nesmím?"

"Lépe bude nekouřit" — počoval ferina stárek opět zcela vážně; "on, jak vylítne nad vodu, bere vítr."

Pan správce si to dal všechno říci, postavil se do myslivecké pozice a stárek ho zanechal v prostřed jez. — Asi po hodině přišel se naň podívat.

"Nu, skáčou, milosti, skáčou?"

"Eh!" zabručel pan správce, "čerta starého skáče, ani bělici jsem posud nezhlíd."

"Jen trpělivost, milostpane, to na čekání jinak nejde."

A zase vklouz do mlejnice. — Mlýn drkotal veselé o všechno pryč sluníčko hřálo také o všechno pryč, ale panu správci začínalo býti na tom jezu protivno. Po lososu ani ocásku, však za to horko k nevydržení a — komárů za milion!

Konečně se zase objevil stárek.

"U všech hromů, vždyť mne tady uštípou komáři!" — nařikal pan správce.

"A co losos?"

"Ani památky."

"To milostpane, z rána, hodně časně z rána na ně — to skáčou jako blázní. Podvečer už jsou moc líní."

"Aby vás himmellaudon, to jste mi to nemohli říci hned? Nechájí se mne tu pražit 3 hodiny, ani zakouřit si člověk netroufá a potom z toho vyleze, že skáčou až ráno."

Tak huboval milostpán správce co ho stárek vyváděl z jezu na břeh. Už se zdálo, že má té legrace do syta a že je vyhráno. Ale kdo by neznal panské vrtochy a libůstky! Jedva byl na suchu, zapomněl na komáry a dostal znova laskominy na lososa.

"Povídáte tedy časně z rána? Dobrá, přijdu, musím ho dostat, toť by v tom byli všickni všudy!"

"Teď jsme v pěkné bryndě!" křičoval se pan otec; "teď jste to spravil, stárku, jako vítr mouku!"

Ale stárek zase jen máchnul rukou, jakoby komáry odháněl a usmál se: "Inu, už se na to nějak vyspíme!"

Skutečně, jak Pánbůh den dal, už tu byl pan správce s flintou jako na koni! A už ani nečekal na stárku, nýbrž odvážil se na jez sám. Stárek ovšem ze šalandy dohře ho viděl, ale naschvál nedbal. Mlýn hrčel až bylo radost poslyšet, venku se neukázala ani živá duše s bílou čepicí; buď vyspávali, anebo byli tak v práci. Pan správce ale stál v pozici s nataženým kohoutkem na jezu, nespouštěje s hladiny vodní ani oka; již liboval si v duchu, že komáři teď aspoň nezlobí a že je vůbec tak příjemno, v tom pojednou — kýho výra: co to? Mlejny zarazily, jak by uřal. Pan správce se ohlédne stranou ku lávkám a tu spatří mlýnskou chasu, jak se lopotí kolem stavidel a jak běhá jako ztřeštěná. Díval se chvíli na ten rumřek, až mu konečně zvědavost už nedala.

"Hahou, co pak se stalo?" volá na chasu a dostane v odpověď stárkovo:

"I pro pána! Milostpán na jezu? Mlejn se nám škrtí, musili jsme zarazit — račte si pospíší, milostpane, voda stoupá!"

Správce koukne dolů a zůstane jako hromem omráčen; voda už na roveň s jezem, jen se přejejt — a on uprostřed jez. Chce udělat krok, ale nemůže z místa! Nohy leknutím podlomeny a kolena se mu viklají. "Himmellaudon, pomoc!" křičí, co mu hrdlo stačí, ale ta prožluklá chasa se k tomu nějak nemá. "Pomoc, povídám!" křičí pan správce v smrtelné úzkosti, neboť voda už začíná splývat po jezu.

Tu konečně odhodlá se stárek a jde pro něho. Ale je to chůze po tom světě, že by člověk utek. Už jsou přes kotníky ve vodě a při každém kroku se na kluzkém jezu panu správci motá krutější hlava — až i konečně: šmik ho! — podrazí mu proud obě dvě nohy a teď zde sedí v ranní lázni, zatím co flinta jako šipka fičí z jezu dolů!

Štěstí, že stárek byl pevnější na nohou: jinak byl by ubohý pan správce za svou flintou fičel sám také jak po telegrafu. Po čtyřech leza — celý zmáchaný, dostal se na břeh a byl konečně ještě rád, že místo lososa vyvolil svou vlastní brokovnici. Jen tomu rozuměl: "Jak se vám jen ten zlořečený mlejn tak pojednou moh začít škrtit?"

Vícekrát, rozumí se, nešel na lososy.

Nazpět z hrobu

vrátit se nemůžeme, může se však částo spíni k němu vrátit. Choroba, jako vše ostatní, musí mít začátek. Všechny chronické nemohy směřují k ukročení života a čim je druhem mučení po dobu svého trvání. Malaria, neubhy ledvin, chronická nezáživnost, revmatismus, všechny mají nepatrné začátky a mohou být v zárodku zadržány Hostetterovou žaludeční hořkou. Tato výtečná silivka a alternativna přispůsobena jest právě tak předjetí nepořádkům systému, jako jejich odstranění a včasné užívání její nemůže být dosti odporučováno k obnovení chuti k jídlu a zabezpečení pokojného odpodlnku, není listejšího a příjemnějšího prostředku nad Bitters. Účinky z přemožení prací a vysilení, důvěrného nebo fyzického, jsou odstraněny a plyný obchodník a unavený klerk nebo operátor, mozek umdleneho studenta, autora nebo novináře nabývá z prostředku zmíněného okamžitou sílu a energii do budoucnosti.

Nový seznam knih.

K dostání v knihkupectví Pokroku Západu Omaha, Nebraska.

(Dokončení.)

Všeobecný počtář, od Balcara, 85c.

Vádní zjevy. Obraz ze života malých lidí, napsal Frant Herites, 50c.

V dusném vzduchu, tři obrazů, nakreslil Řezníček, 75c, skv. vázané, \$1.25.

V družině dobrodruha krále, histor. román od Boh. Havlas, 2 díly, \$1.25.

Večerní pláň, od Hálka, ilustroval P. Kotber; skvostně vázané \$2.00.

Věčný lid, velký román světové pověsti, od věhlasného francouzského romanopisce Eug. Sue, C. 1.

Věk rozumu, od Tom. Paine, s dopítky jeho ostatních spisů vybraných P. Kladem F. B. Zdrůbka. Cena výtisku v plátně váz. 65c, s poštou 70c.

Velká povodeň v Čechách, ve dnech 2, 3, 4, 5, září 1890, s mnoha vyobrazeními, C. 20c.

Verný Pavel; příběhy boha na skaliskách vychovaného Román ze švédského od Karlového, 50c.

Veselý kroužek; velké snůška šprýmů, žertů a básánek, rozmarňných her atd., od A. V. Zony, 15c.

Veselý společník; užitečný a potřebný průvodce ve společnostech a zábavách všec. Sestavil P. Š. T.-y. Páté rozmnžené vydání, 50c.

Veselý společník na cestách; ilustrované žerty a vtipy, sebral a vydal Pačček. Na skládě máme sešity: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; cena sešitu 10c.

Vesnický román, od Karoliny Světlé, 40c.

Vesnický farář; napsal Lud. Halový, 25c.

Vlast a svět, sbírka spisů pro mládež; redigoval Josef Sokol. Máme sešity 2, 3, 4, a 5, v úhledné vazbě, s pěknými vyobrazeními, po 40c. sešit.

Vinařství, hospodářství vinné a sklepění, jakož i návod ku přetování a rozvážení vinné révy, se 74 vyobrazeními, seps. Josef Šimáček, cena 65c.

Vnučka farářova, hist. román z dob utrpení národa českého, od J. J. Staňkovského, ve skvostné vazbě \$1.25.

Vojenská příběhy z válek napoleonských, od Kosinického, 50c.

Vojna a mír, velký román od L. N. Tolstého, 4 svazky, \$4.00.

Vrchlický Jaroslav, příprava k bud. studím jeho lyriky, od E. Alberta, 25c.

Vybrané České Humoresky, uspořádal Fr. S. Procházka, ilustr. Díl 1 a 2, každý po \$1.25.

Vybrané solové výstupy, komické scény a popěvky, pořádl J. N. Šrp. Na skládě 20 sešitů, po 20c. sešit.

Vypávaní ptáků a savců, od B. Brandeje, 40c.

Vykladačka karet, nejnovější 20c.

Vykladačka karet, česká, 25c.

Vyléčení holohlavosti, důkladné, též padání a současněho šedivění vlasů, 30c.

Vyminkáři; povídky a kresby z pohorí, od K. V. Raise, 40c. skvostně vázané, 80 ctů.

Vypsání o mistru Jeronymovi z Prahy. Kronika o Janu Žižkově. Dle starého rukopisu vydal Jar. Goll, 25c.

V zajetí Armidy. Když jsme táhli na Paříž. Od Pav. Albiériho, ilustr. \$1.35.

V zátiší; časový ohlas od Kar. Světlé, 25c.

Z.

Zahradnické hnojení, čili návod pro pěstitele květin, zelen, ovocných a ozdobných stromů i keřů, jak vhodně upravovat a upotřebiti různých hnojů. S pomocí některých spolupracovníků upravil Jos. Jettmar, 60c.

Základové českého pravopisu a mluvnice pro školy česko-anglické, sestavil F. B. Zdrůbka. Malá knížka tato o 92ti stránkách sloužíti má učitelům a žákům za stručný návod k správnému českému psaní; cena i s pošt. záslkou 25.

Zajatec, povídka pro mládež z naší minulosti. — Svatojaanská pouť, činohra pro mládež, 20c.

Za květu mladosti. Podhorská idylla ze života Bož. Němcové, napsal Vá. Řezníček, 25c.

Za štěstím, román ze života vídeňských Čechů od K. Klostermanna, skvostně ilustrovaný, \$1.75.

Za májového večera; dva obrázky z Ještěda, od K. Světlé, 15c.

Zamítání, novella od K. Světlé, 15c.

Za čest otcovu, román od Xaviera de Montepina, 1088 stran velkého formátu, cena 75c.

Zářivý společník, potřebný průvodce v zábavách a ve společnosti vůbec, sestavil J. V. Z. 30c.

Základové lučby rolnické, od Ad. Eckerta, 60c.

Září a stínem; drobné čtyři F. K. Ringmutha, 118 stran, 25c.

Zašlými věky; historická povídka od Jos. Brauna, 40c.

Závět didaktická, Jana Amose Komenického, přídavek k české didaktice, 30c.

Z bratrských vlastí. Povídky od Jos. D. Konráda, cena 40c.

Z bouřlivých dob, hist. obrázky od Jiráka, 2 díly, 60c.

Z českých mlýnů. Humoresky Karla Těmy. Ilustrován dva díly, každý po \$1.35.

Z doby komety, původní humoristická povídky z moravské vesnice, od A. H. Sokola, 30c.

Zdraví a krása zubů a dás. Vzdělal E. Vraný, 10c.

Zdraví, největší poklad, aneb, jak má člověk žít aby dosáhl dlouhého života, 15c.

Zdravověda, sepsal M. U. Dr. D. Panýrek. Krásně vázané, cena \$1.25.

Zelenáťví, čili pěstování všeho druhu zeleniny, sepsal S. P. Nauman, 75c.

Ze starodávného života, napsal Dr. Z. Winter, cena 35c.

Ze starých pamětí, napsal Kolda Malinský, 40c.

Ze strání. Vybrané humoresky Oldř. Kosteleckého, 80 ctů.

Ze světa lesních samot, román K. Klostermanna, 85c.

Zhaslé světlo román Hodyard Kiplinga, přeložil J. J. Benešický Vese, 40c.

Ze zápi ků soudce, pořádl F. Šiama, 35c.

Z jara do leta, povídky pro mládež, vypravuje B. Klímová, se 6 krásně malovanými obrázky, krásně vázané, \$1.50.

Zlatá pokladnice, sbírka mnoha set užitečných receptů. Užitečná kniha pro tělesníka, hospodáře a živnostníka vůbec, \$1.00.

Zlatá kniha pro farmara, o nemocech koní, dobytka a drůbeže, od Karla Joná, ke. Cena váz. \$1.00.

Zlatá zrna, čili ochránka přísloví moudrých a mravoučných, pověděl a pořádl, K. potěbné školní společník V. Hykeš, učitel, 10c.

Zlaté údolí, vypravování o životě v pustinách amerických, s 12 vyobrazeními, \$1.25.

Zlatý muž, román od Morice Jokaie, ve 2 dílech, \$1.35.

Zlaté květy. Obrázky a četivo pro útlé mládež, napsal F. Andriák a Hubálek, cena skv. vázané, 85c.

Zlatníkův zlatoušek, sbírka mnoha set zářebek. Napsal Aug. Šenoa, přeložila Fabkovičová, 40c. Váz. 90.

Z letopisů sázavských, hist. román od Třebízského, 30c.

Zločin a láska (Le Crime de Jean Malary). Román od Arn. Daudeta, přel. J. Borový. Cena 50c.

Zločin na Boulevardu Bessieres, od A. Belota, přel. F. Šamberger, 60c.

Z malého světa, román od G. Pflagra Moravského, \$1.00.

Z malého světa, povídky pro mládež, s četnými vyobrazeními, 80c.

Z máho herbáře, kresby od Heritesa, 60c., skvostně váz. \$1.25.

Z naší doby, drobné spisy od Turnovského, 75c.

Z naší kroniky. Dějepisné povídky od Karla V. Raise, 60c., ve skvostné vazbě \$1.

Z našich hor, napsal F. J. Košťál 25c.

Zpěvník česko-americký, sbírka písní česko-amer. národních, společenských a zábavných, s českým překladem, vázaná, 65 ctů.

Zpěvník česko-slovanský, 342 stran, vázaný 40c.

Zpěvník společenský. Osmé rozmnžené vydání Text upravil J. B. Pichl. Obsahuje 277 písní s nápěvy v notách. Nápěvy uspořádal Jos. Leop. Zvonář, \$1.25. Váz. \$1.75.

Zpěvníček nový, výběr písní vlasteneckých, milostných, žertovných, prostonárodních atd. 30c.

Zpověď jeptišky, od sestry Agaty. Z anglického přeložil V. Š. Cena 50ctů., poštou 55c.

Z pražského ovzduší. Obrázky a nářady. Napsal Vác Hladík, 50c.

Z Práslavského dvora hist. obraz z konce IX. století od F. Procházky, 60c. vázaná, \$1.00.

Z raních stínů, drobné kresby, napsal Karel Lad. Kukla, 30c.

Z různého šiku, Vojenské novely, napsal Pav. Albiéri, 40c.

Z říše vědy a práce, rozhledy na pol přmyslu obchodu a řemesel. Sešit 16 stránkový s mnoha vyobrazeními zašleme na ukázkou za 5 centových kolek.

Z těžkých hodin; obrazy starohorské, od Jos. Brauna, 30c.

Ztracený ráj, od Milicna. Z ang. přeložil J. Jungman, ve skvostné vaz. \$1.00.

Ztracená stopa; román od Xaviera de Montepina; vázaný, cena \$1.00.

Ztracený život, román od Pflagra Moravského. Třetí vydání, \$1.00.

Zvěrolékař. Ilustrováný, kniha naučná i pomocná v lékařství dobytčím, cena \$1.75.

Zvěrolékařská kralovna, zapomenutý příběh pražský, napsala Kar. Světlá, 40c.

Ž.

Žertem i do pravdy, hum. obrázky a čty od K. Šípka, 35 ctů.

Žertovné vzpomínky na výpravu do Čech, napsal Jos. Čermák, 25c.

Život a cesty Kristofa Columba, od W. Irvinga, přeložil J. Malý; s mapou: 75c.

Život bez lásky, román ruský napsal kníže F. M. Galicin, přeložil Karel Ladislav Kukla; čtá 320 stránek. Cena 50c.

Život Ježíšův, prostonárodně sestavený od D. F. Strausse, přeložil F. B. Zdrůbka, 80 ctů.

Životu navrácena. Napsal Hugh Conway, cena 35c.

Žilka Jan z Trocnova, cena 10c.